

Ügyiratszám: NAIH/2015/248/9 IV.

Jelentés

a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarához érkezett azon adatigénylés jogellenes megtagadásáról,
amely a 2012. augusztus 1-jét követően kötött egyes szerződések adatainak évenkénti
bontásban és tételesen összesített megismerésére irányult

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság), az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított, mivel a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (a továbbiakban: NAK) megtagadta azt az adatigénylést, amely a NAK által 2012. augusztus 1-jét követően kötött árubeszerzésre, építési beruházásra, szolgáltatás megrendelésre, vagyonértékesítésre, vagyonhasznosításra, vagyon vagy vagyoni értékű jog átadására, valamint koncesszióba adásra vonatkozó szerződések megnevezésének, tárgyának, a szerződést kötő felek nevének, a szerződés értékének, időtartamának, illetve ezek esetleges változásainak évenkénti bontásban és tételesen összesített megismerésére irányult.

A NAK az adatigénylést az Infotv. 30. § (7) bekezdésére hivatkozva tagadta meg.

Az ügyben a Hatóság 2015. február 9-én az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján felszólította a NAK-ot,

1. hogy haladéktalanul küldje meg a bejelentőnek évenkénti bontásban és tételesen felsorolva a 2012. augusztus 1-jét követően kötött szerződések listáját, azok megnevezését, tárgyát, a szerződést kötő felek nevét, a szerződés értékét, időtartamát, illetve ezek esetleges változásait;
2. hogy az Infotv. 37. § alapján tegye közzé honlapján az 1. számú melléklet III./4. pontban meghatározott, az államháztartás pénzeszközei felhasználásával, az államháztartáshoz tartozó vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, ötmillió forintot elérő vagy azt meghaladó értékű szerződésekre vonatkozó adatokat.

A NAK a közzétételre vonatkozó felszólításnak részben – a 2014-es évre vonatkozóan – eleget tett, az adatigénylés teljesítésével összefüggésben azonban vitatta a Hatóság megállapításait. Álláspontja szerint az adatigénylés elutasításakor jogszerűen hivatkozott a NAK az Infotv. 30. § (7) bekezdésére, mivel a bejelentő több évre vonatkozóan kéri a szerződésekre vonatkozó adatokat, tehát így az átfogó és tételes ellenőrzésre irányul. A NAK emellett azzal igyekezett alátámasztani az adatigénylés elutasításának jogszerűségét, hogy az adatokat a kért formában nem kezeli, így ezen adatok előállítására nem köteles.

A Hatóság 2015. április 9-én a NAK válaszában kifejtettekkel kapcsolatban tájékoztatást adott az álláspontjáról, és ismételten felszólította a NAK-ot,

1. hogy haladéktalanul küldje meg a bejelentőnek évenkénti bontásban és tételesen felsorolva a 2012. augusztus 1-jét követően kötött, árubeszerzésre, építési beruházásra, szolgáltatás megrendelésre, vagyonértékesítésre, vagyonhasznosításra, vagyon vagy vagyoni értékű jog átadására, valamint koncesszióba adására vonatkozó szerződések listáját, azok megnevezését, tárgyát, a szerződést kötő felek nevét, a szerződés értékét, időtartamát, illetve ezek esetleges változásait;
2. hogy az Infotv. 37. § alapján tegye közzé honlapján az 1. számú melléklet III./4. pontban meghatározott, az államháztartás pénzeszközei felhasználásával, az államháztartáshoz

tartozó vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, ötmillió forintot elérő vagy azt meghaladó értékű összes szerződésre vonatkozó adatot.

A NAK 2015. május 7-én kelt válaszában ismételten kifejezte egyet nem értését a Hatóság felszólításával, és tájékoztatta a Hatóságot arról, hogy az általa az első válaszban kifejtetteket fenntartja.

A Hatóság a felszólításaiban kifejtett, alább részletezett megállapításokat, érveket továbbra is fenntartja, és az Infotv. 58. § (2) bekezdés d) pontja alapján további intézkedésként, az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján jelentést tesz közzé a honlapján.

1. Az Infotv. 30. § (7) bekezdésére vonatkozóan alkalmazni kell az Infotv. 30. § (5) bekezdését, amelynek értelmében, ha a közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítésének megtagadása tekintetében törvény az adatkezelő mérlegelését teszi lehetővé, a megtagadás alapját **szűken kell értelmezni**, és a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítése kizárólag abban az esetben tagadható meg, ha a megtagadás alapjául szolgáló közérdek nagyobb súlyú a közérdekű adat megismerésére irányuló igény teljesítéséhez fűződő közérdeknél.

A felszólításban kifejtettek szerint, még a számlák másolatának megismerésére irányuló adatigénylések esetében sem alkalmazható automatikusan ez a megtagadási ok. A bejelentő a NAK által a megjelölt tárgyakra vonatkozóan kötött szerződések adatait (megnevezését, tárgyát, felek nevét, szerződés értékét illetve időtartamát) kívánta megismerni, amelyek **közérdekű és közérdekből nyilvános adatokat tartalmaznak**, azokat tehát az Infotv. 26. § (1) bekezdése alapján **bárki megismerheti**. A Hatóság felhívta a NAK figyelmét továbbá arra, hogy amennyiben a szerződés értéke meghaladja az ötmillió forintot, arra az Infotv. 37. § (1) bekezdése, illetve 1. számú melléklet III./4. pontja szerinti elektronikus közzétételi kötelezettség is vonatkozik.

A fentiek alapján elfogadhatatlan a NAK azon érvelése, hogy a NAK mint közfeladatot ellátó szerv által kötött szerződések adataira – amelyek közérdekű és közérdekből nyilvános adatokat tartalmaznak, és amelyeket bárki megismerhet – vonatkozó adatigénylés átfogó, számlaszintű és tételes ellenőrzésnek minősül, hiszen például az Állami Számvevőszék vizsgálata ennél jóval szélesebb és mélyebb ellenőrzésnek veti alá a közfeladatot ellátó szerveket. A közfeladatot ellátó szervek által kötött szerződések adatai a közfeladatot ellátó szervek gazdálkodásával kapcsolatos olyan alapvető adatok, amelyeket bárki korlátozástól mentesen megismerhet.

2. Az Infotv. 26. § (1) bekezdése és 28. § (1) bekezdése alapján a NAK közérdekű adatigénylések címzettje lehet, amelyet kizáró vagy korlátozó feltételek (lásd erre az Infotv. 27. §-át) hiányában, illetve amennyiben az igényelt adatok bármilyen formában rendelkezésére állnak, **„kezelésében”** vannak, teljesíteni kötelek.

Mivel a NAK közfeladatot ellátó szerv, az Infotv. 3. § 5. pontja értelmében a kezelésében lévő, gazdálkodására, tevékenységére vonatkozó adatok, így az általa megkötött szerződések adatai is – a személyes adatokat kivéve – **közérdekű adatnak minősülnek**.

Az Infotv. 27. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy *„közérdekből nyilvános adatként nem minősül üzleti titoknak a **központi** és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai uniós támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezményel, az **állami** és önkormányzati **vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy***

nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a **védett ismerethez** – való hozzáférést, amelyek megismerése az **üzleti** tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.”

Az Infotv. 27. § (3) bekezdése tehát általánosságban minősíti közérdekből nyilvános adattá a fent nevesített adatokat, így a NAK által kötött szerződések adatai is, értékhatártól függetlenül. A közérdekű adat és az üzleti titok összeütközése esetén tehát addig a határig, amíg a közpénzek felhasználásának nyilvánosság általi ellenőrzése indokolja, háttérbe kell szorulnia a gazdasági érdekhez fűződő jogoknak.

Az Infotv. 27. § (3a) bekezdése azt is kimondja továbbá, hogy „*az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesít, köteles e jogviszonnyal összefüggő és a (3) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adatra vonatkozóan – erre irányuló igény esetén – bárki számára tájékoztatást adni. A tájékoztatási kötelezettség a közérdekből nyilvános adatok nyilvánosságra hozatalával vagy a korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozott adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is teljesíthető.*”

A fentiek értelmében tehát a NAK mint közfeladatot ellátó szerv, illetve azok a gazdálkodó szervezetek, amelyek a NAK-kal bármilyen üzleti kapcsolatba kerülnek, kötelesek a NAK gazdálkodásával, illetve tevékenységével kapcsolatos közérdekű és közérdekből nyilvános adatok nyilvánosságra kerülését eltérni, mégpedig olyan mértékig, hogy a közvagyonnal való gazdálkodás, a közpénzek felhasználása átlátható és ellenőrizhető legyen. A megkötött szerződések mindazon adatai nyilvánosak, melyek titokban maradásához az érintettnek nem fűződik jogszerű érdeke. Az Infotv. 27. § (3) bekezdése alapján ilyen jogszerű érdeknek tekinthető a védett ismeret védelme. Fontos kiemelni azonban, hogy a védett ismeretre mint az adatigénylő által nem megismerhető adatra való hivatkozással nem lehet megtagadni a teljes szerződéses dokumentációra irányuló adatigénylés teljesítését, hanem az Infotv. 30. § (1) bekezdése alapján a másolaton a meg nem ismerhető adatot felismerhetetlenné kell tenni.

A Hatóság álláspontja szerint azonban **mindenképpen a nyilvános adatkörbe tartozik** például a szerződés megnevezése, tárgya, a szerződő felek megnevezése, illetve a szerződés időtartamára vonatkozó adatok.

Ha a közérdekű adatot tartalmazó dokumentum az igénylő által meg nem ismerhető adatot (pl. a szerződést kötő anyja neve) is tartalmaz, azt az Infotv. 30. § (1) bekezdésének megfelelően a másolaton felismerhetetlenné kell tenni.

3. A fentebb is említetteknek megfelelően a NAK tehát nem hivatkozhat jogszerűen arra, hogy az igényelt adatok a **kért formában** nem érhetőek el. Abban az esetben ugyanis, ha az igényelt adatok bármilyen formában az NAK-nál fellelhetőek, azok a kezelésében vannak, úgy a NAK az Infotv. 30. § (2) bekezdése alapján az adatigénylő által kívánt technikai eszközzel, illetve módon köteles az adatigénylésnek eleget tenni.

Az adat megismerésére vonatkozó igény teljesítése az adat meglétét feltételezi. Az adatkezelő nem köteles az igény teljesítése érdekében maga előállítani a kért adatokat, a megismerhetőséget kizárólag a kezelésében lévő adatok tekintetében kell a törvény szabályai szerint biztosítani. Tekintettel arra, hogy a bejelentő által igényelt, az általa kötött szerződésekre vonatkozó adatok a

NAK kezelésében lévő, létező és nem új adatok, azok táblázatba rendezése, főbb adatainak tételes felsorolása nem minősül olyan műveletnek, amely az új adat előállításának kategóriájába tartozna.

Tehát amennyiben speciális bontásban, összegyűjtve igényli az adatigénylő a közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatokat, úgy a kigyűjtést vagy leválogatást az adott közfeladatot ellátó szervnek, jelen esetben a NAK-nak, el kell végeznie. Megjegyzendő továbbá az is, hogy az Infotv. nem tartalmaz olyan elutasítási okot, amely lehetővé tenné a szerv kezelésében lévő és a meghatározott formában igényelt adatok kiadásának megtagadását, amennyiben azt a szerv aránytalan nehézség nélkül teljesíteni képes.

4. Tekintettel arra, hogy a hatályos magyar jogrendszerben nincs precedens jog, és a bírói ítéletek kizárólag az adott ügyben rendelkeznek kötelező erővel, a Hatóság javasolta, hogy a jövőben kizárólag az információszabadságot mint alapjogot normatív, mindenkire nézve kötelező erővel szabályozó törvényt, az **Infotv.-t alkalmazzák és hivatkozzák** a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerésére irányuló igények teljesítése során.

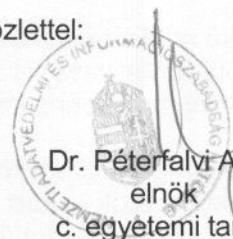
Sem a NAK-ot, sem pedig az információszabadság sérelmével kapcsolatos bejelentések kivizsgálására hatáskörrel és feladatkörrel rendelkező Hatóságot a más ügyben hozott bírósági döntések nem kötik.

A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a bejelentő által megjelölt tárgyú szerződések adatai a NAK kezelésében vannak, és azokat az Infotv. 26. § (1) bekezdése alapján bárki megismerheti. A Hatóság álláspontja szerint a NAK által megkötött szerződések adatainak tételes felsorolása semmiképpen sem éri el a számlaszintű ellenőrzés kategóriáját, így a megtagadási ok alkalmazása jogellenes volt, ezért **a NAK mint közfeladatot ellátó szerv köteles lett volna teljesíteni az adatigénylést, illetve** az Infotv. 37. § alapján **közzétenni** honlapján az 1. számú melléklet III./4. pontban meghatározott, az államháztartás pénzeszközei felhasználásával, az államháztartáshoz tartozó vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, ötmillió forintot elérő vagy azt meghaladó értékű **összes** szerződésre vonatkozó adatot.

Bízom benne, hogy a fenti jelentés alkalmas lesz az ügyben az információszabadsághoz fűződő jogsérelem orvoslására és a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére.

Budapest, 2015. június „29.”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár